

Αντισυμβατικοί διαλογισμοί

του Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτου

Η πρώτη του αντίδραση στον τρόπο αναγγελίας από τα μήντια του αποτελέσματος της εκλογής του νέου (παλιού) προέδρου του ΠΑΣΟΚ ήταν: Πολύ περίεργα πράγματα. Όλοι και όλα διατυμπάνιζαν μεγάλη νίκη του Γιώργου Α. Παπανδρέου και του ΠΑΣΟΚ. Έφημερίδες, τηλεοράσεις, ραδιόφωνα. Είναι έκ χαρακτήρος δύσπιστος. «Μου άρεσει να την αναλύω προτού δεχτώ μία άποψη». Ο μηχανισμός λοιπόν έτέθη σέ λειτουργία. Έλειτούργησε περίπου ως κατωτέρω.

Ανοίγουν εισαγωγικά. Όμοβροντία θετικών απόψεων και αναλύσεων. Δεν μου άρεσει ή έλλειψη δεύτερης διαφορετικής γνώμης. Νά λοιπόν. Αυτό είναι επιβεβαίωση της θεωρίας του Lonely Crowd (του Μοναχικού Πλήθους) του David Riesman. Άμερικανός κοινωνιολόγος 1909-2002. Όταν έδημοσιεύθηκε ως βιβλίο τό 1950 επρόκαλεσε βαθιά έντύπωση και έκτεταμένες συζητήσεις. Η θέση του Lonely Crowd είναι πώς παρατηρείται έμφανής αλλαγή στον χαρακτήρα του άμερικανικού λαού. Άλλοτε ό χαρακτήρας του «παραδοσιακά -κατευθυνόμενος», άργότερα «έσωθεν - κατευθυνόμενος». Έκινείτο από την παράδοση ή την ψυχική και νοητική λειτουργία του άτομου. Τώρα (στά μέσα του 20ου αιώνα) υπάρχει τάση προς επικράτηση αυτού πού χαρακτηρίζεται «άλλοθεν -κατευθυνόμενος» χαρακτήρας.

Σχολιάζει ό Καναδός δημοσιογράφος και δοκιμιογράφος Robert Fulford (National Post, Toronto, 3 Ιουλίου, 2001): «Αυτοί πού είναι άλλοθεν - κατευθυνόμενοι χρειάζονται τή διαβεβαίωση πώς είναι συντονισμένοι μέ τό γύρω τους πλήθος. Τή δεκαετία του 1940 ό άλλοθεν -κατευθυνόμενος χαρακτήρας άρχισε νά κυριαρχεί στην κοινωνία. Σήμερα ό θρίαμβος αυτού του τύπου είναι πλήρης. Κυριαρχεί παντού, από τά πανεπιστήμια έως τίς συζητήσεις της τηλεοράσεως». Ο άπόλυτος κομφορμισμός. Κι από την Άμερική μεταφέρθηκε και επικράτησε στην Εύρώπη. Όπως όλα τά πράγματα τά άμερικανικά. Από πίσω και έμεις. Φορέας ή αναπτυχθείσα μεσαία και μικρομεσαία άστική τάξη.

Έως τά τηλεοπτικά προγράμματα. Δεν τολμάει, μία έφημερίδα ή ένα κανάλι νά διαχειριστεί ένα θέμα, μία ιστορία, μία είδηση μέ άλλιώτικον τρόπο. Όλα κατευθύνονται από τή μέτρηση της ανταποκρίσεως στό αναγνωστικό ή τό τηλεοπτικό κοινό. Άκολουθούν τίς μετρήσεις κυκλοφορίας ή τηλεθεάσεως. (Και τά κόμματα τίς δημοσκοπήσεις). Καμμία διάθεση διαφοροποιήσεως. Έσωθεν κατευθύνσεως. Όπως παλιότερα. Μέ διάθεση διανοϊξεως νέων τρόπων σκέψεως. Άντισυμβατικότητας.

Ο δικός μου τρόπος σκέψεως είναι παλιομοδίτικος. Δεν παίρνω τίποτε ως δεδομένο. Για όλα άμφιβάλλω. Dubito ergo cogito (R. Descartes). Άμφιβάλλω άρα συλλογίζομαι. Τώρα συλλογίζομαι: Ο Γιώργος Α. Παπανδρέου επανεξελέγη μέ ποσοστό 55,91% του συνολικού αριθμού των ψηφισάντων της 11ης Νοεμβρίου. Έψηφισαν

συνολικά 769.156 άτομα. Στίς πρόσφατες όμως βουλευτικές εκλογές έψηφισαν υπέρ του ΠΑΣΟΚ και του κ. Παπανδρέου 2.727.853 πολίτες. Υπάρχει δηλαδή ένα έλλειμμα 1.958.697 ψηφοφόρων. Στο όποιο πρέπει νά προστεθούν οι ψηφισάντες έφηβοι 16-18 χρόνων και οι άλλοδαποι. Πού δεν ψηφίζουν στίς βουλευτικές εκλογές. Άν λάβει κανείς υπ' όψιν ότι οι πασόκοι και οι φίλοι ψηφοφόροι έθομβαρδίζονταν επί πενήντα πέντε ημέρες (και νύχτες) από εκκλήσεις, παρακλήσεις, παροτρύνσεις νά συμμετάσχουν στή διαδικασία. Ότι επί δύο σχεδόν μήνες τά περί τό ΠΑΣΟΚ διαδραματιζόμενα ήταν πρώτη είδηση και άντικείμενα σχολιασμού κυρίως στην τηλεόραση. Άν υπολογισθεί ή πρωτοφανής ένταση της αντίθέσεως των μονομάχων και των άκολουθων τους. Τότε έγώ μέ την άντικοφορμιστική σκέψη μου, συνάγω ότι πάνω από 2 έκατομμύρια ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ, μέ την άποχή τους, έξεδήλωσαν από άδιαφορία έως άηδία για τόν άπερίγραπτης βαρβαρότητας έμφύλιο πόλεμο της διαδοχής.

Άλλη αίρετική σκέψη. Ο κ. Παπανδρέου τό 2004 έλαβε πάνω από ένα έκατομμύριο ψήφους. Τώρα έλαβε 427.021. Λίγο περισσότερες από τό ένα τρίτο. Κατά ποιά λογική έβγήκε από την άναμέτρηση παντοδύναμος; Όταν μάλιστα πλαγιοκοπείται από ένα ρεύμα πολλών μποφόρ; «Τόν συχαίρω» είπε ό κ. Ε. Βενιζέλος. «Ήθελα νά ξέρω τί έσκεφτόταν όταν τό έλεγε. Άν έσκεφτόταν όσα έλεγε ή έκφραση του προσώπου του.

Όταν τό βράδυ της Κυριακής ό κ. Παπανδρέου προσερχόταν στά γραφεία του κινήματος, άκούστηκε εύκρινέστατη κορώνα: «Ο λαός θά διατάξει τώρα». Πολύ άνησυχητικό. Έπιχείρησαν νά τό πνίξουν σέ φιλοπασοκική τηλεόραση. Θυμίζει Άνδρέα Παπανδρέου: «Δέν υπάρχουν θεσμοί παρά μόνο ό λαός». Μέ τόσες επικλήσεις και νοσταλγίες («θέλω νά έκφράσω ένα ΠΑΣΟΚ όπως τό έφτιαξε ό Άνδρέας Παπανδρέου» Ε. Βενιζέλος) όλα είναι δυνατά. Άκόμα και παραισθήσεις. Άπό τό δηλητήριο της έμπάθειας.

Είπε ό κ. Παπανδρέου: «Δώσατε μία έντολή καθαρή και ίσχυρη, άπέναντι στά έξωθεσμικά κέντρα και συμφέροντα, άπέναντι στή μνητιοκρατία, άπέναντι σέ όσους θέλουν τό ΠΑΣΟΚ μικρό και φοβικό». Έτρόμαξαν όλοι αυτοί δηλαδή από τίς 427.021 ψήφους. Ένώ δεν είχαν φοθηθεί τίς 2.727.853.

Άγκάθια: Τό άρθρο 29 του Συντάγματος προβλέπει: «Έλληνες πολίτες πού έχουν τό εκλογικό δικαίωμα μπορούν έλεύθερα νά ιδρύουν και νά συμμετέχουν σέ πολιτικά κόμματα...». Άρα οι άλλοδαποι και οι κάτω των 18 χρόνων δεν έχουν δικαίωμα νά συμμετέχουν στό ΠΑΣΟΚ. Άπό νομική άποψη πώς μπορούν νά λαβαίνουν μέρος στην πιο κρίσιμη διαδικασία στή λειτουργία ενός κόμματος; Οι μή συμμετέχοντες σέ αυτό; Οι άσχετοι;

Οι λαϊκές ψηφοφορίες δεν είναι άυτονόητο ότι αποτελούν δημοκρατικές διαδικασίες. Η θολούρα προκαλεί έρωτήματα. Γιατί υπήρξαν και υπάρχουν λαϊκές ψηφοφορίες πολύ άμαρτωλές. Άλήθεια, δεν καθυστέρησε υπερβολικά ή ανακοίνωση των έπίσημων όριστικών αποτελεσμάτων; «Υπάρχουν διπλοψηφίες σίγουρα από την εκτίμησή μας». Τό όμολόγησε ό πρόεδρος της Έπιτροπής Τήρησης Καταστατικού και Πιστοποίησης (Ε.ΚΑ.Π.) κ. Γιώργος Άνωμερίτης. Σέ μικρή κλίμακα. Πώς έλέγχεται; Κλείνουν τά εισαγωγικά.

Συλλογισμών (άνίερων) άντισυμβατικού πνεύματος προσωρινό τέλος.